

Japanin keisarin myöntämät kunniamerkit syksy 2021

4.11.2021

Japanin hallitus on 3.11.2021 julkaissut Japanin keisarin myöntämät syksyn 2021 kunniamerkkien saajat, mukana myös kaksi suomalaista.

- **Olavi Kaarlo Fält**

Emeritusprofessori, historia, Oulun yliopisto. Oulun suomalais-japanilaisen yhdistyksen kunniapuheenjohtaja

Kunniamerkki: Nousevan auringon ritarikunnan kunniamerkki,
Kultaiset säteet kaulanauhassa

Perustelut: Suomalaisen Japanin-tutkimuksen kehittäminen ja suomalais-japanilaisen yhteisymmärryksen edistäminen.

- **Matti Tapani Joutsen**

Ent. johtaja, Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti (HEUNI)

Kunniamerkki: Nousevan auringon ritarikunnan kunniamerkki,
Kultaiset säteet ruusukkeella

Perustelut: Edistänyt Japanin ja Euroopan yhteistyötä rikosoikeuden alalla

Lisätietoja: Ogawa Tomohiro, puh 09 6860 200 / culture@hk.mofa.go.jp

Kunniamerkkien saajien esittely

Olavi Kaarlo Fält (synt. 1946)

Olavi K. Fält on suomalaisen Japanin-tutkimuksen pioneereja. Hän on historian alalla luonut vankkaa pohjaa Japanin-tutkimukselle.

Suomalaisia Japanin historian ja kulttuurin tutkijoita ei 1970-luvulla juurikaan ollut, mutta Olavi K. Fält kävi tutkimuksensa puitteissa useita kertoja Japanissa ja loi yhteyksiä japanilaistutkijoihin. Oulun yliopistossa Fält on vuodesta 1994 lähtien mm. järjestänyt kolme kertaa Japani-symposiumin vaikuttaen näin Japanin-tutkimuksen vakiintumiseen Suomen akateemisessa maailmassa. Hänen pitkäaikaisen tutkimustyönsä ja innostuksensa ansiosta Oulun yliopiston humanistisen tiedekuntaan perustettiin Japanin-tutkimuksen oppiaine vuonna 1996.

Fält teki yhdessä, Kai Niemisen, Anna Tuovisen (nyk. Kortelainen) ja Ilmari Vesterisen kanssa kirjan *Japanin kulttuuri*. Kirja oli merkittävä, sillä sen ilmestyessä vuonna 1994 Suomessa ei juurikaan ollut Japanin kulttuuria käsittelevää kirjallisuutta. Teos antoi yleiskatsauksen Japanin historiasta aina Jōmon kaudesta (n. 10 000–300 eaa.) nykypäivään. *Japanin kulttuuri* oli vuoden 1995 Tieto-Finlandia-ehdokkaana ja sai Otavan Kirjasäätion tietokirjapalkinnon.

Fältin tutkimusote osoitti, miten historiallisten tapahtumien yhteiskunnallinen kuva muuttuu sanomalehtien uutisoinnissa. Tutkimuksesta teki merkittävän se, että hän keskittyi ei-eurooppalaisen maahan, mikä tuolloin oli vielä harvinaista eurooppalaisessa historiantutkimuksessa. Kuin tunnustuksena työstään Suomen Japanin-tutkimuksen parissa, vuonna 2001 Fält nimitettiin Suomen akatemian vanhemmaksi tutkijaksi ja hän sai Suomen Suomen Valkoisen Ruusun 1. luokan ritarimerkin.

Lisäksi Olavi K. Fält perusti yhdessä Juhani Pylkkänen ja Erik Lindbergin kanssa Oulun suomalais-japanilaisen yhdistys ry:n vuonna 1985. Fält toimi yhdistyksen puheenjohtajana 1988–1989 ja varapuheenjohtajana liki kaksikymmentä vuotta, jonka aikana Suomen ja Japanin välinen kulttuurivaihto vakiintui Oulussa.

Matti Tapani Joutsen (synt. 1951)

Matti Joutsen on pitkään toiminut keskeisessä asemassa kansainvälisen rikosoikeuden alalla ollessaan YK:n alaisen Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti HEUNin johtaja. Tässä roolissa hän teki yhteistyötä mm. Japanissa toimivan YK:n Aasian ja Kaukoidän kriminaalipolitiikan instituutin (UNAFEI, the United Nations Asia and Far East Institute for the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders) kanssa sekä edisti alan Japanin ja Euroopan välisiä yhteistyösuhteita.

HEUNin johtajana Joutsen vieraili UNAFEI:n kansainvälisessä koulutuskeskuksessa arvostettuna asiantuntijana yli 30 vuoden ajan. UNAFEI on YK:n alueellinen koulutuskeskus, joka edistää rikosoikeuden tervettä kehitystä ja vahvistaa eri maiden keskinäistä yhteistyötä erityisesti Aasian ja Tyynenmeren alueella.

Kuluvan vuoden maaliskuussa Kiotossa järjestettiin 14. YK:n kriminaalipoliittinen maailmankongressi, jossa rikosentorjunnan ja rikosoikeuden asiantuntijat keskustelivat maailman rikosentorjunta- ja rikosoikeusalan kysymyksistä. Joutsen edusti paikanpäällä Suomen hallitusta ja piti työpajassa pääpuheen.